

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio Prima. Quid sit, & an detur in Deo Reprobatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

lum juxta finem intentum, qui si fuerit honestus, qualis est beatitudo, ad quam ipsa permissio potest ordinari, etiam illa honesta erit, & ut talis poterit à Deo eligi, & amari.

189. Instabis: Deus non potest amare permissionem peccati, ut permissio est; alioqui cum permissio ut sic dicat donationem auxilii sufficientis, ut sufficiens est, & hoc ut sic dicat negationem consensûs, hæc autem formaliter sic peccatum, si Deus vellet tale auxilium ut sic, vellet etiam peccatum; sed hoc non est dicendum; ergo neque illud, ex quo sequitur. Respondeo negando majorem, ad cujus probationem dicimus, Deum tribuere illud auxilium positivè, quatenus habet sufficientiam ad ponendum consensum, & non positivè, sed tantum permisivè, quatenus habet negationem illius; quæ negatio cum non sit per se annexa ipsi auxilio, sed tantum ex mala, & libera hominis determinatione, quam Deus prævidet per Scientiam Mediam, idèd non sequitur, quod Deus, licet velit tale auxilium ut sic, velit etiam ipsum peccatum.

190. Argues 9. Illud, cujus oppositum est de se majus bonum, non potest esse beneficium; sed auxilium efficax ad vitandum peccatum est majus bonum, quàm illius negatio, quæ in permissione ipsius peccati reperitur; ergo hæc non potest esse beneficium; consequenterque neque prædestinationis effectus. Respondeo majorem esse absolutè falsam; nam secundum se majus bonum est vita temporalis, quàm ejus carentia; bona valetudo, quàm ejus carentia; & habere esse, quàm illud non habere; & tamen quia hic, & nunc cujuslibet negatio utilior est ad vitam æternam, idèd majus bonum reputatur juxta illud Christi Domini de Juda, Math. 26. ibi: *Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille.*

191. Patet ratione, quia cum bonitas cujuslibet rei desumenda sit in ordine ad subjectum ratione finis, ad quem ei magis inservit, accidere potest, quod una res, quæ secundum se melior erat ad aliquem finem inferiorem, non ita sit in ordine ad alios fines superiores, sed ad hos magis inserviat ejus negatio, in quo eventu hæc reputabitur majus beneficium, ut reputatur in exemplis adductis. Undè ad minorem argumenti dicimus, vocationem congruam posse quidem esse utiliore ad vitandum peccatum furti v. g. & non ita esse utiliore ad actus poenitentiae, humilitatis, & similes, ad quos potest magis inservire ejus negatio, & illi magis inservire ad salutem, in quo eventu hic, & nunc majus beneficium erit ejus negatio, quàm ipsa vocatio congrua.

DISPUTATIO V.

De Reprobatione.

SECTIO I.

Quid sit, & an detur in Deo Reprobatio?

DIFFICULTAS 1. Qualia sint reprobatorum nomina? Dico 1. Eorum, qui damnantur, plura sunt in Sacris Litteris nomina: dicuntur enim odio habiti, vasa contumelia, & iræ apta in interitum. Rom. 9. dicuntur etiam *despecti*, Ecclesiast. 7. Psalm. 26. & 137. *expulsi*, Luc. 13. *repulsi*, Rom. 11. Proverb. 14. Psalm. 118. & 87. *profecti*, Jerem. 6. *foras ejeti*, *missi*, & *expulsi*, Joan. 6. & 15. & Matt. 13.

Dico 2. Hoc nomen *reprobis* in Scriptura solet usurpari absolutè pro improbo, seu peccatore, ut constat Eccles. 9. ibi: *Speciem mulieris multi admirati, reprobi facti sunt.* Et 1. Cor. 9. *Ne forte cum aliis predicaverim, ipse reprobis efficiar.* Et 2. Cor. 13. *Nisi forte reprobi estis.* Et 2. Tim. 3. *Reprobi circa fidem.* Et ad Hebr. 6. *Proferens spinas ac tribulos, reproba est, & maledictio proxima.* Nunquam tamen invenitur expressè sumptum ad significandos damnatos ad poenam æternam, ut notat P. Soar, lib. 5. de prædest. cap. 1. num. 1. & P. Vasq. 1. part. d. 94. cap. 4. sed à Theologis transfertur ad illos significandos, si sint damnati ad solam poenam damni, ut sunt qui cum solo originali decedunt, siue etiam ad poenam sensûs, ut qui decedunt cum peccatis personalibus, sicque apud Scholasticos idem est reprobis, atque damnatus.

Dico 3. Duo sunt frequentiora nomina, quibus Scholastici solent quoslibet non prædestinatos appellare: Primum est nomen *reprobis*, quod adequatè correspondet reprobationi, quatenus hæc potest accipi non solum pro scientia judicantis aliquid esse malum, sicque dignum ut rejiciatur; sed etiam pro libera electione voluntatis decernentis aliquid ut malum, & indignum rejicere; quæ duæ significationes colliguntur ex significatione approbationis juxta illud Actor. 2. *ESVM Nazarenum Virum approbatum.* Secundum nomen est *præscitis*, non quia prædestinatos Deus non præsciat, cum prædestinatio sit ipsa scientia approbationis; & Deus specialiter eos agnoscat, & præsciat, ut patet ex illo Joan. 10. *Cognosco oves meas.* Et ad Rom. 11. *Non repulit Dominus plebem suam, quam præscivit.* Et 2. Tim. 2. *Novit Dominus qui sunt ejus:* sed quia restringitur ad perditos, quasi eorum distinctivum à prædestinatis, ea ratione, quâ solemus distinguere, & vocare animalium nomine ea, quæ sunt irrationabilia, & distinguuntur ab homine, licet homo sit etiam animal. Quamvis autem inter Scholasticos *præsciti* absolutè dicti, solum intelligantur reprobi; nihilominus præscientia absolutè dicta, non solet pro reprobatione usurpari.

Difficultas 2. Utrum in Deo detur reprobatio? Affirmativè. Est de fide. Ita P. Soar, lib. 5. de prædest.

dest. cap. 1. n. 1. P. Vassq. 1. p. q. 23. d. 3. in comment. P. Ruiz d. 2. sect. 2. n. 1. P. Herice tract. 3. d. 32. cap. 1. n. 3. P. Arrub. d. 87. cap. 1. n. 1. P. Tanner. d. 3. q. 7. dub. 1. n. 2. P. Proposit. q. 23. d. 8. n. 96. P. Granad. tract. 4. d. 2. n. 2. P. Arriaga d. 39. sect. 1. n. 1. P. Compton. tom. 1. d. 45. sect. 1. n. 1. P. Rhodex d. 5. q. 3. sect. 1. & alii. Probatur primò ex Scriptura ad Rom. 9 & Malach. 1. *Jacob dilexi, Esau autem odio habui.* Et infra: *An non habet potestatem sigulus ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam.* Et 2. Tim. 2. *In magna autem domo non solum sunt vasa aurea, & argentea, sed & lignea, & fictilia, & quaedam quidem in honorem, quaedam autem in contumeliam.* Et Matth. 13. *Sic erit in consummatione saeculi, exhibunt Angeli, & separabunt malos de medio iustorum, & mittent eos in camino ignis.* Et cap. 25. *Ite maledicti in ignem aeternum, &c.*

Probatur secundò ex Concil. Valent sub Lothario cap. 3. ibi: *Fatemur praedestinationem electorum ad vitam, & perditionem impiorum ad mortem; ergo &c.* Probatur tertio ratione, quia fides docet, quosdam periisse, atque damnatos esse; alios etiam perituros, & damnandos esse, non est dubium; sed nullus perit, neque peribit sine Dei reprobatione, sicut nullus felicitatem aeternam consequitur sine Dei approbatione, & praedestinatione; ergo de fide est esse reprobationem in Deo.

Oppositum tenuerunt aliqui haeretici, qui etiam negant Praedestinationem Divinam: Argues 1. Scriptura Sap. 11 dicit de Deo: *Diligis omnia quae sunt, & nihil odisti eorum, quae fecisti;* si autem Deus aliquem reprobarer, illum odio haberet. Deinde Concil. Arausic. 2. can. 25. & Trid. sess. 6. cap. 17. damnant eos, qui dicunt, Deum praedestinare aliquem ad malum, sicut praedestinat ad bonum; ergo in Deo non datur destinatio ad malum, sive reprobatio. Respondeo cum D. Thom. ad illud Scripturae, Deum omnia quidem diligere, in quantum omnibus vult aliquod bonum, non tamen quod omnibus velit omnia bona, sicque aliquibus non vult bonum salutis aeternae, & in quantum illud non vult, dicitur eos odio habere. Vel dic, Deum nullum odio habere, antequam videat ejus demerita, eos tamen odio habuisse post illa praevia. Ad Concil. cit. dicimus, ea loqui de praedestinatione ad malum culpae, non autem ad malum poenae, quod solum est terminus reprobationis: aut si de hoc etiam loquantur, loqui de praedestinatione positivà ante praevia demerita.

Argues 2. Idè in Deo admitteretur reprobatio, quia per illam manifestarentur Divina Misericordia in electis, Justitia in reprobis, & defectibilitas libertatis in hominibus; sed haec omnia sine illa manifestarentur; siquidem in electis manifestaretur Misericordia ratione electionis gratuita; in impiis Justitia ratione punitionis temporalis; & defectibilitas libertatis ratione commissionis peccatorum; ergo non debet in Deo admitti. Respondeo negando minorem, ad cujus probationem dicimus non inde perfecte manifestari; neque enim perfecte manifestaretur Misericordia in electis, quia perfectius manifestatur in electione eorum praeter alios; neque Justitia vindicativa in punitione temporali pro peccatis, quae aeternam merentur; neque defectibilitas libertatis, quia non deveniret ad impenitentiam finalem, & ultimam defectibilitatem ab ultimo fine.

Argues 3. Si in Deo daretur reprobatio, sequeretur; Primò, Christum Dominum non esse mor-

tuum pro omnibus; siquidem ejus mors reprobis non prodesset: Secundò, non offerri sufficienter omnibus salutem; siquidem reprobis deesset praedestinatio ad illam; sicque Deum esse personarum acceptorem; sed haec non sunt admittenda; ergo neque illud ex quo sequuntur. Respondeo negando utramque sequelam: ad primam enim dicimus, Christum Dominum pro omnibus obtulisse suam mortem quoad sufficientiam, licet non ita quoad efficaciam, quam sic pro solis electis obtulit. Ad secundam dicimus, omnibus dari auxilia sufficientia ad salutem consequendam, quam si reprobi non assequuntur, solum est ex defectu libertatis, & cooperationis eorum, non autem Misericordiae Divinae, ideoque jam supra diximus praedestinationem non esse omnino necessariam ad salutem consequendam.

Argues 4. Si in Deo daretur reprobatio, sequeretur, dari contrarietatem in Voluntate Divina, & frustrari Providentiam divinam supernaturalem; siquidem illa vult omnes creaturas rationales in vitam aeternam transmittere, volendo eas omnes salvas fieri; reprobatio autem non ita vult, imò e contra vult aliquas salvas non fieri, in quo providentia aberraret à fine supernaturaliter intento; sed hoc non est dicendum; ergo &c. Respondeo negando majorem: solum enim datur contrarietas, quando respicitur idem objectum eodem modo consideratum, quod hic non fit; siquidem Deus solum per voluntatem simplicem vult omnes homines salvos fieri, considerando illos absolute, & secundum se sine demeritorum circumstantiis; quibus tamen jam praevitis, ex intentione manifestandi sua Attributa vult efficaciter, aliquos salvos non fieri, in quo eventu, cum variantur circumstantiae actuum, & objectorum, nulla datur contrarietas, licet detur frustratio illius Voluntatis divinae; neque enim id est aliquod inconveniens, cum talis voluntas sit inefficax; neque aliquis defectus arguitur in Deo, cum frustratio illa non sit ex defectu scientiae, aut potentiae in Deo, sed ex malitia, aut defectu cooperationis, & libertatis creatae, cui Deus commisit determinationem, & reliquit in manu consilii sui.

Argues 5. Si in Deo daretur reprobatio, sequeretur, dari librum mortis reprobationi correspondentem; sicut datur liber vitae praedestinationi correspondens; sed liber ille mortis non admittitur; ergo neque reprobatio. Respondeo negando sequelam; diversa ratio est, quia ex D. Thom. solum scribuntur in libro, qui eliguntur, non autem qui repudiuntur; & cum soli praedestinati eligantur, reprobi enim repudiuntur, idè soli illi, & non isti dicuntur scribi in libro; consequenterque dari librum vitae praedestinationi correspondentem, non autem librum mortis correspondentem reprobationi. Deinde qui scribuntur in libro, idè scribuntur, ut ante oculos versentur, & de illis recordetur Deus; Deus autem de solis electis, & non de reprobis recordatur, ex illo Eccles. 39. 13. *Non recedet memoria ejus: ubi de electis.* Et ex illo Psal. 15. 4. *Nec memor ero nominum eorum:* ubi de reprobis; & solos electos, non autem reprobos praeter oculos habet; ideoque reprobi potius dicuntur deleri de libro vitae, quod idem est, atque amittere gratiam Dei finalem, imò & temporalem, ad quam extenditur ipsum deleri de libro vitae.

Inferes: Ergo non poterit homo petere deleri de libro vitae; cum tamen Moyses id postulaverit: Exod. 32. *Dele me de libro tuo:* & D. Paulus etiam postularit anathema esse pro fratribus suis: ad

Q q 3

Rom.

Rom. 9. Optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis. Respondeo concedendo illationem, quia id esset petere amissionem gratiæ, quod nulli licet. Neque Moyses id postulavit, sed locutus est, aut per exaggerationem, aut de libro, in quo Viri illustres scribebantur. Et D. Paulus, si postulavit anathema esse, id est, ad inferos detrudi, id intelligebat conservando, non autem amittendo amicitiam, & gratiam Dei. Hæc interim, infra enim latius de hac re.

72. Difficultas 3. Utrum reprobatio fuerit in Deo absolute, & simpliciter necessaria: aut saltem aliquo modo conveniens? Dico 1. Reprobatio non fuit in Deo absolute, & simpliciter necessaria. Ita P. Ruiz d. 2. sect. 2. n. 3. & alii. Probatur primò, quia reprobatio, ut infra dicemus, est actus Dei liber; sed quod est liberum potest non esse; quod autem potest non esse, non est absolute, & simpliciter necessarium; ergo &c. Secundò, quia Deus potuit nullam creaturam creare: omnes homines, & Angelos in gratia perpetuò conservare: homines in statu naturæ lapsæ ad gloriam perducere, eos majoribus, & magis copiosis illustrationibus, & auxiliis invitans, protegens, & ad gloriam perducens; sed in his eventibus nullus esset reprobationi locus; ergo &c. Confirmatur ex D. August. lib. de prædest. Sanctor. cap. 8. ibi: Cur non omnes docet, ut veniant ad Christum, nisi quia omnes, quos docet, misericordia docet: quos autem non docet, iudicio non docet; quoniam cuius vult, miseretur, & quem vult obdurat: ex quo patet reprobationem non necessariò, sed liberè Deo evenire; ergo &c.

73. Dico 2. Reprobatio fuit in Deo quodammodo necessaria quoad aliquos. Ita P. Ruiz cit. n. 6. Probatur primò, quia Voluntas Divina infallibiliter eligit optimum modum providendi; sed hic requirit aliquorum reprobationem: Primò, ut appareat Universi varietas: Secundò, ut magis exerceatur hominum libertas, & providentiæ suavitatis juxta rerum naturas: Tertiò, ut experientia doceat evidentius, quàm debiles sint naturæ vires, & quanta gratiæ necessitas: Quartò, ut magis eluceret beneficium prædestinationis cum miseriâ reprobationis collatum: Quintò ob multa bona, quæ Deus colligit ex permissione peccatorum, & perditione reproborum; ergo &c.

74. Probatur secundò, quia Deus est supremus Iudex; sed supremum Iudicem decet, non omnia peccata remittere, sed aliqua extremo, ac æterno supplicio punire; ergo &c. Confirmatur primò, quia sic prædestinati terrore Iustitiæ, aut à peccatis se continent, aut ab illis respiciunt. Secundò, quia sic in hac punitione ostenditur divina Iustitia, Sapientia, & potentia juxta illud Rom. 9. ibi: Quod si Deus volens ostendere iram, & notam facere potentiam suam; ergo &c.

75. Difficultas 4. Utrum reprobatio fuerit in Deo propriè, & non solum metaphoricè? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 5. de prædest. cap. 1. n. 4. P. Ruiz d. 2. sect. 3. n. 3. P. Tanner. d. 3. q. 7. dub. 1. num. 2. & alii. Probatur primò, quia reprobatio, ut infra dicemus, est actus Intellectus, & Voluntatis Divinæ, Deo intrinsecus, in eo immanens ab æterno, & ab eo indistinctus, cum sit ipse Deus; ergo est in Deo verè, & propriè, & non metaphoricè. Secundò, quia reprobatio, ut infra dicemus, suos habet effectus, qui propriissimè sunt à Deo, & illius providentiæ; sed non possunt sic esse à Deo, quin supponant aliquam cognitionem, & voluntatem propriam in Deo, à qua procedant: cum hoc sit de necessitate omnium effectuum Dei; alioqui

Deus non liberè, sed necessariò, & modo cæco operaretur; ergo &c. Confirmatur, quia reprobationem esse propriè in Deo nullam involvit imperfectionem, imò ad illius perfectionem pertinet; ergo &c.

Dices cum Aureolo in 1. dist. 41. art. 3. proposit. 4. Reprobatio importat odium, detestationem, abominationem, & actus similes; sed hi actus non sunt in Deo propriè, sed tantum metaphoricè; ergo &c. Respondeo negando minorem; sunt enim actus propriissimi Intellectus, & Voluntatis; siquidem applicant in tempore Omnipotentiam ad producendos proprios, & rigorosos effectus in reprobo; talis autem applicatio stare nequit sine cognitione, & volitione propria in Deo; alioqui imperfecta esset operatio Dei, ut diximus.

SECTIO II.

Qualis sit reprobationis definitio; & in quo formaliter consistat?

DIFFICULTAS 1. Utrum reprobatio sit actus Dei intrinsecus, immanens, liber, & æternus? Affirmativè. Ita P. Soar. cit. n. 5. P. Ruiz cit. à n. 7. P. Tanner. cit. num. 2. & alii. Probatur

prima pars, quia talis actus est ab æterno; sed ab æterno nihil est in Deo, quod non sit ei intrinsecus; ergo &c. Probatur secunda pars, quia reprobatio, ut infra dicemus, est actus Intellectus, & Voluntatis divinæ; sed huiusmodi actus sunt immanentes in Deo; ergo &c. Probatur tertia pars, quia reprobatio, ut diximus, absolute loquendo poterat non esse in Deo; siquidem Deus poterat res ita disponere, ut nullus damnetur; ergo liberè fuit in Deo. Probatur quarta pars, quia quidquid Deus exequitur in tempore, voluit ab æterno; alioqui mutaretur Deus; sed Deus in tempore aliquos reprobavit; ergo ab æterno fuit in Deo reprobatio. Vide supra d. 2. à n. 39.

Reprobatio optimè definitur: *Exclusio alienius à regno, & ejus deputatio ad ignem æternum*: hoc autem accommodari potest tam actui Intellectus, quàm Voluntatis; siquidem, cum reprobatio probationi opponatur, & nos per iudicium aliquid primò approbemus, cum de illius bonitate judicamus, etiam primò aliquid per iudicium reprobamus, cum de illo aliter, quàm de bono judicamus. Deinde etiam per voluntatem dicimus approbare aliquid, cum illud ut bonum eligimus; & contra dicimus reprobare, cum oppositum illi electioni nolumus; sicque hoc modo reprobatio mali opponitur electioni boni, juxta illud, Isai. 7. ibi: Ut sciat reprobare malum, & eligere bonum. Undè sit:

Difficultas 2. Utrum reprobatio consistat formaliter in utroque actu, & intellectu, & voluntatis? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 5. de prædest. cap. 4. num. 11. P. Molin. 1. p. q. 23. art. 3. P. Valent. ibid. punct. 1. P. Arrub. d. 88. cap. 5. n. 17. P. Herice tract. 3. d. 32. cap. 2. n. 8. P. Alarcon. tract. 4. d. 5. cap. 1. num. 4. P. Rhodex d. 5. q. 3. sect. 1. & alii. Probatur primò ex supra dictis de prædestinatione d. 2. à n. 62. est enim eadem ratio de prædestinatione, ac de reprobatione.

Probatur secundò, qui res per id formaliter constituitur, & in eo formaliter consistit, sine quo